



DARMAČKI SU

čo. 21

- a) insekty, žiwe w črjewach swini
- b) jenož zrědka spožčene myta
- c) bjezplatne dary abo dobroćelstwa bjez napřećiwneho wukona; snadnuška mzda

Prawa je wotmołwa **c**.

Darmački su woprawdže rjany wuraz, kotryž ma wjacore woznamy. Hłowny woznam drje je, zo ma něchtó lěpšiny a dobroty bjez zapłaćenja, potajkim darmotnje. Na kotre wašnje je dóstawa, je wšojedne. Wuraz darmačkow hladać tohorunja wupraja, zo něchtó něšto bjez wotrunanja dóstawa. Na tamnym boku pak su darmački tež snadnuška mzda. Hdyž něchtó za darmački džěła, wjele za swoju prócu njedóstawa. To zwuraznja na kóždy pad njerunosć mjez dawanjom a braćom.

Připódlu prajene:

Chcu tu tež na to skedźbnić, zo je wulkeho rozdžěla mjez woznamom słowow *podarmo* a *zadarmo*. *Podarmo* rěka, zo bě něšto bjez wuspěcha, kotryž sy poprawom wočakował. *Zadarmo* je něšto, za čož płaćić njetrjebaš.

Přikłady z rěčneho korpusa:

Bórže sta so, zo jědzeše *darmački* pola młodeho kowarja. Njeje rjenje, *darmački* jěsć, to je čłowjek hižo napoť w rowje. (Marja Młynkowa, Dny w dalinje. Budyšin 1994)

Darmački słodža, lěnicham škodža. (Serbski přistowny leksikon. Budyšin 1996)

Nětko na stary dzeń wón na chuduškim wuměniku sedžo *darmačkow* hlada a dyrbi so z hornčkom mloka a kusk suchim chłěbom spokojić. (Jurij Wjela, Robotow pak njebě kónc. Budyšin 1966)

Ćeta Hańža njechaše *darmačkow* hladać, ale so prócowaše, poskićeny schow a zežiwenje z pilnym džělom zarunać. (Měrcin Nowak-Njehorński, Hólčik, hólčec, listonoš. Budyšin 1974)